

ana" eveneens:  
ijke komedie of  
dan te spelen.

ERP ANEMA.

## MIJN LEVEN

dingen waren  
lijartspel en de  
het leven onzer

en men besloot  
voorlichting te

de eerste plaats  
omtrent het ge-  
teel op zichzelf

ook onder gere-  
jks verschil be-

racht door ont-  
t middel waar-  
n: verpoerende.  
— beantwoordt  
n in 't algemeen

i die erbij ver-  
l is met eenig  
eft de oefening  
berekening) en  
n onzer edele

ek waartoe het  
het meebrengt  
ens, dat het bil-  
zijdigste spelen

n of meer ruwe  
uit moreel oog-  
tar — dan het  
ze vaderen zoo

i spel was, dat  
ik kon hebben,  
gen familie- of  
door men voorts  
acht — zou ik  
llerlei onbedui-  
verdienste (!)  
n, op zij te zel-  
eatie te zoeken

he Christelijke  
rivan, bij som-  
iooie biljartspel  
entrum van het  
reenigingen (Y.

d hebben, deze  
prijzen.  
le dingen staan  
itten in allerlei  
waardeering —  
kbaarheid voor

r u ik dat ervan  
en die er een  
um arbeidstijd  
maniakken die  
oet blijven, tol-  
g en geen hoo-  
enschap te be-  
bron van in-  
te spelen; door  
elegenheid vin-  
tot te vieren.  
in op rekening  
en worden, als  
oep in de col-

van de beste  
ars, overal, al  
nheid van ons

el, zelfs bij het

I is het, naar  
bij het knikke-  
springen van  
t is er behalve  
komstige ver-

ruis te hebben,  
oorloven. En  
uiten het land  
zoo rijk zijn.  
clangen tekort  
een biljart zal  
e steden naar

een café-restaurant en op de dorpen naar herberg  
of kroeg.

Nu is een Christen er niet te goed voor om in  
een herberg te komen. Hij mag zelfs met een  
goede consciëntie een kroeg binnenlopen.

Maar — dan moet zijn plicht hem daar roepen,  
of levensbehoefte zijn verblijf daar wettigen.

Een Christen is daar altoos — moet daar al-  
thans zijn, een vreemdeling op zijn doorreis, geen  
huisgenoot, geen habitué, geen stamgast.

Dat te zeggen en daar ook naar te doen, is geen  
farizeesche eigenwaan, maar een dood-natuurlijk  
gevolg van het contrast, dat er nu eenmaal is  
tusschen de sfeer die er heerscht in al wat min  
of meer brandpunt is van het leven der wereld en  
het innerlijk leven van wie God vreest.

En nu ligt het er toe, dat het biljart, wie het  
eenmaal ging spelen en ervan houden ging —  
en die twee gaan doorgaans samen — in groote  
verzoeking brengt, zich te gewennen aan den gang  
naar café en herberg en aan den toon die daar,  
niet het minst aan de biljarttafel, heerscht. Dubbel  
bedenklijk, omdat men zich zijn mede-spiel-  
doorgaans natuurlijk niet (in vrijheid) kan kiezen,  
maar genoegen moet nemen met wie zich als part-  
ner of partners aanbieden.

En die verzoeking van het biljart is er dan  
eene die men zich zelf aandoet, die men zelf  
in 't leven riep, en die ons daarom de hand op den  
mond komt leggen, als we bij het allervolmaaktste  
gebed aan de zesde bede toekomen.

Conclusie: Ik geloof, dat onze jongelui wel zul-  
len doen met de queue niet in handen te nemen.

Een offer?

Ja, een offer.

Maar toch zeker niet een van de grootste, die  
Christus vraagt van wie Zijn discipel wil zijn.

'Ziet er slecht uit voor den gedoopte, dien  
dergelijke offertjes reeds te groot en te zwaar  
schijnen.

B.

F.

## OPVOEDING EN ONDERWIJS

„Het pad der deugd is fraai”.

Deze klassieke dichtregel, die het beroemde  
ideaal van de opvoeding tot alle christelijke en  
maatschappelijke deugden zoo goed ironiseert,  
kwam mij te binnen, toen ik van een veront-  
waardigde moeder het volgende verhaal hoorde.  
Haar zoontje zit in de eerste klasse der lagere  
school.

De onderwijzeres van die klasse is een actieve  
juffrouw, die voor het hoofd der school zoo nu en  
dan een karweitje opknapt en daartoe voor eenige  
oogenblikken haar lokaal moet verlaten. Ze is  
dan gewoon een van de „brave” leerlingen voor  
het houden van toe- en opzicht op het podium te  
plaatsen, met de opdracht, naarstig alle ongerech-  
tigheden, die zich mochten hebben voorgedaan, bij  
haar terugkomst te melden.

Dat moment van haar weerkeer is dan een  
ernstige confrontatie van aanklager en beschul-  
digde, die eindigt met de calligrafische opteeke-  
ning van des zondaars initialen op een hoekje  
van het bord. En voor de rest van den morgen of  
middag staan daar die letters, tot genoegdoening  
van den deugdzamen vertegenwoordiger van het  
gezag, tot beschaming van den zwakkeling, die  
onder de verleiding van de gelegenheid is be-  
zwegen.

Het pad der deugd is fraai, ja zeker.

En die brave daar op het podium betreedt het  
lot zijn wezenlijk voordeel.

Om te beginnen: hij maakt een voortreffelijke  
scholing door in je reinste farizeïsme. Zelf van  
alle ondeugd vrij en boven de zwakheden des  
vleesches verheven, leert hij met adelaarsoogen  
het kwaad van een ander zien. En het melden  
van dat kwaad, straks, als de wreken de Nemesis  
weer van haar karweitje is teruggekeerd, is hem  
een streeling van zijn deugdzam ingewand. Voor  
„alle maatschappelijke deugden” wordt die man  
bekwamelijk toegerust.

Maar ook de christelijke deugden worden bij  
hem aangekweekt.

Jantje Pietersen heeft gister, bij het knik-  
ken, den deugdzame er in laten vliegen en hem drie  
knikkers afgewonnen. Ziehier nu de gelegenheid  
tot kittelende wraak. Door één beweging van hoofd  
of hand gaat Jantje in den kuil, zooals hij gister  
de knikkers van den brave daarin deed ver-  
dwijnen. En tot de christelijke genoegdoening van  
dezen laatste komt Jantjes naam op de lijst der-  
genen die een afkeuring verdienen! Dan moet hij  
ook maar niet zoo „gemeen” zijn!

Van morgen heeft Pietje Jansen in het voorbij-  
gaan de tong tegen den brave uitgestoken, aldus  
zijn waardeering uitend voor diens ijverig gaan  
op het pad der deugd.

Thans praat Pietje even met zijn buurman.  
En zie nu, hoe het corpus delicti van van morgen  
hem in het ongeluk brengt. Diezelfde tong, die de  
brave vanmorgen met machteloze ergernis moest

aanschouwen, geeft hem nu de gelegenheid den  
snooden bezitter en beheerder op het rijtje der  
zondaars te krijgen. O, triomf van de christelijke  
rechtvaardigheidszin!

Voor Gerrit Willemsen, den erkenden leider  
der jongensgemeenschap, is de brave op het  
schoolplein lucht. De deugd telt bij Gerrit niet.  
Nu krijgt zij, de altijd miskende, haar kans.  
De brave is nu óók lucht voor Gerrit, maar  
nù leidt de zwartheid van zijn ondeugdzame ziel  
onherroepelijk tot derzelver smadelijke openbaar-  
making in witte letters. De christelijke naasten-  
liefde heeft hier gestalte gekregen!

En de brave, terug op zijn plaats, ziet het voor  
zijn oogen: J. P., P. J., G. W.,... al is de ondeugd  
nog zoo snel, mijn braafheid achterhaalt haar wel.

Inderdaad: het pad der deugd is fraai en de  
maatschappelijke en christelijke deugden, die een  
naarstig betreden schenkt, zijn sieraden, die karak-  
ters vormen.

Die juffrouw is een wijs paedagoge.

W. B. H.

### Wetswijziging.

1. Hoe groote behoefte het onderwijs ook heeft  
aan een rustige gang van zaken, telkens ziet  
weer de wetgever zich geroepen, in te grijpen.  
Zoo is ook Minister Marchant reeds druk bezig  
met allerlei wijzigingen. In het pas aangenomen  
wetsontwerp is nu bepaald, dat een onderwijzer  
van 65 jaar voortaan niet meer benoemd mag  
worden. Ontslagen worden ook de onderwijzers,  
die bij de aanvang van het kalenderjaar de pen-  
sioengerechtigde leeftijd met zes maanden hebben  
overschreden. Theoretisch kan men de betrokken  
leerkrachten nog wel in dienst houden, maar  
praktisch is het onmogelijk, omdat voor hen geen  
subsidie wordt uitgekeerd.

2. Van veel belang voor heel wat scholen en heel  
wat jonge onderwijzers is ook de bepaling, dat  
de kweekeling met akte zelfstandig in de klas  
mag optreden. Naar de leller der wet mochten  
ze alleen werkzaam zijn in een lokaal, waarin  
ook een andere bevoegde werkzaam was. Soms  
werd dan, om toch maar aan de lastige bepaling  
van de wet te voldoen, de deur tusschen twee  
lokalen opengelaten. Dan was er toch toezicht.  
Deze bepaling is nu opgeheven. De schoolbesturen  
kunnen nu meer profiteren van de jongelui, die  
werkloos rondlopen en die zich toch gaarne  
blijven oefenen in de praktijk van het school-  
houden. 't Is te hopen, dat heel wat schoolbesturen  
ook een kleine vergoeding kunnen geven aan deze  
jongelui. Dat houdt er de moed een beetje in en  
maakt het voor de ouders wat gemakkelijker, die  
er moeite mee hebben, de jongelui nog een jaar  
of wat te onderhouden, zonder dat deze ook maar  
iets verdienen.

3. Wanneer de gemeente boventallige leerkrach-  
ten afschaft, mag het bijzonder schoolbestuur ze  
nog een jaar behouden, te rekenen van af  
1 April 1934.

4. Van af 1 Jan. 1934 dient bij vacature of bij  
tijdelijke plaatsvervangende ingeval van schorsing  
of verlof het bijzonder schoolbestuur een wacht-  
gelder te benoemen, op straffe van verlies van de  
Rijksvergoeding van het salaris.

Gelukkig is de bepaling bijgevoegd, dat ook aan  
de wet wordt voldaan door benoeming van een  
leerkracht, die op het tijdstip van de benoeming  
als hoofd of onderwijzer voor rekening van het  
Rijk in vaste dienst verbonden is aan een andere  
school.

Het schoolbestuur behoeft niet elken wachtgel-  
der te benoemen. Is geen wachtgelder beschik-  
baar van de door de school gewenschte richting,  
dan is deze bepaling niet van kracht.

Ook wanneer een bepaalde bevoegdheid noodig  
is voor de school, behoudt het Bestuur zijn vrij-  
heid. Dit kan ook om andere redenen, door den  
Minister te beoordeelen, het geval zijn.

5. De nieuwe leerlingenschaal gaat gelden, zoo-  
dra in 1934 een nieuw schooljaar begint. Voor het  
schooljaar, dat op 31 Dec. 1933 liep, geldt nog  
de oude schaal. Heel kort kunnen we die nieuwe  
schaal aldus omschrijven:

Tot 34 leerlingen een hoofd, van 35 tot en met  
75 leerlingen een onderwijzer meer, tot 130, tot  
185 en dan vervolgens voor 50 leerlingen telkens  
een onderwijzer meer. Voor U.L.O.-scholen geldt  
dan de 26-schaal.

Gr.

G. M.

## ZENDING EN EVANGELISATIE

De Zending op de Synode.

I.

Elke drie jaar is het een lust het Rapport te  
lezen, dat de generale deputaten voor de zending  
uitbrengen op de generale synode. Het rapport,  
ditmaal aan de synode te Middelburg aangeboden,  
verraadt duidelijk de bewijzen van de hand van Ds W.  
Breukelaar. Welk een hoeveelheid van arbeid

ligt er achter dit rapport! De inhoud zegt het ons,  
maar niet minder de vele aantekeningen, die ver-  
wijzen naar „Copyboek” en „Envelope”.

Wanneer wij nu bedenken, dat Ds Breukelaar  
niet alleen scriba, maar ook quaestor (of pen-  
ningmeester) van de generale deputaten is, dan  
worden wij ons bewust welk een werkkraft  
deze grijze dienaar nog bezit. Onze kerken zijn  
veel aan hem verplicht, temeer omdat hij dien  
buitengewoon veel omvattenden arbeid belangeloos  
verricht. We hebben in de Acta niet gelezen, dat  
hierop opzettelijk op de synode de aandacht is  
gevestigd; daarom doen wij het bij dezen. Moge  
de Heere dezen zendingsman nog menig jaar voor  
onze zending sparen, en hem bemoedigen en troos-  
ten, daar hij in korten tijd smartelijke verliezen  
leed: twee zonen in de volle kracht van het leven,  
n.l. te Haarlem en op Java, en zijn bejaarde  
zuster.

Het zendingsrapport bevat 37 hoofdstukken,  
welke de meest verschillende onderwerpen be-  
handelen. Beginnen wij met het laatste: de finan-  
tiën, daar wij als vanzelf ons afvragen, hoe het  
daar mee gaat in dezen crisistijd. In het ge-  
noemde 37e hoofdstuk gaat het alleen over de  
generale kas; echter worden wij in het rapport  
zelf herhaaldelijk met finantiën van anderen aard  
in aanraking gebracht.

De generale kas krijgt haar inkomsten voor-  
namelijk uit de opbrengst van het Zendingsblad,  
in 1932 bijna f23000, van den Zendingskalender  
welke in 1933 een bate gaf van even f3200, voorts  
van de 10 pct. der inkomsten van alle zendende  
kerken, en van giften en legaten. Dit wordt alles  
met elkander een beduidende som, maar de uit-  
gaven zijn ook vele, en deze waren zelfs in het  
laatste jaar zóó hoog gelopen, dat er een tekort  
was van ruim f18000. Toch hebben de deputaten  
geen collecte aan de kerken behoeven te vragen,  
omdat er nog reserve was; deze reserve was even-  
wel met 1 Januari 1933 geslonken tot ruim f9500,  
en de uitgaven zijn in klimmende lijn. Niet alleen  
Wonosobo vraagt zijn vele duizenden, maar ook  
Soemba heeft om hulp aangeklopt; en het zal de  
vraag zijn of de kerken in de komende drie jaar  
aan één of meerdere extra-collecten voor de gene-  
rale kas zullen ontkomen.

Het noemen van de Soemba-zending brengt ons  
in aanraking met de gevolgen van de crisis op het  
zendingssterrein. De Indische regering heeft het  
bezuinigingsmes reeds duchtig gehanteerd, en de  
zending op Soemba is er door in moeilijkheid  
gekomen. Men had aan de generale deputaten  
gevraagd om voor rekening van de generale kas  
te nemen: 1. de onderhoudskosten van de leerlin-  
gen der Opleidingsschool, 2. de kosten van de  
eigen schoolinspectie, waarvoor de regering geen  
subsidie meer geeft, en 3. de kosten van den nor-  
maal-leergang te Pajeti onder leiding van den heer  
Mobach. Dit drieledig verzoek moest natuurlijk  
op de synode komen, en deze heeft goedgevonden,  
dat de deputaten, het in overweging nemende, de  
kosten van de voldoening eraan nader zouden  
onderzoeken, en dan een beslissing zouden nemen,  
welke financieel uitvoerbaar zou blijken.

Ook op Java werkt de crisis. Het meest duide-  
lijk komt dat uit in hetgeen de Keucheniuschool  
ervaart. Gelijk men weet is de Keucheniuschool  
een normaalschool; reeds zijn alle Christelijke  
normaalscholen op Java op twee na opgeheven,  
en ook de Keucheniuschool komt in het gedrang.

Immers zij leidt onderwijzers op voor de  
z.g. standaard-scholen, maar de oprichting van  
nieuwe scholen van dit type is zoo goed als stop-  
gezet; bovendien heeft de regering bepaald, dat  
onderwijzers gevormd aan de normaalschool, al-  
leen in de 4de en 5de klas van de standaard-  
scholen mogen staan, maar voor de laagste drie  
klassen geen leerlingen van een normaalschool  
mogen worden benoemd, doch alleen volksschool-  
onderwijzers, die slechts het diploma van een  
normaal-cursus bezitten en dan ook veel minder  
salaris genieten. Alzoo zal er binnen korten tijd  
voor onderscheidene jaren geen opleiding van  
normaal-leerlingen meer noodig zijn.

Moet dan de Keucheniuschool worden gesloten?  
Misschien dat het mogelijk zal zijn, dat zij zich  
voortaan aan de opleiding van volksschoolonder-  
wijzers zal wijden; misschien! De toekomst van de  
Keucheniuschool is dus zeer onzeker.

Ook de kweekschool te Solo lijdt onder de crisis-  
maatregelen der regering, en het zendingsrapport  
zegt, dat het staat te vreezen, dat ook deze school  
weldra in ernstige financiële moeilijkheden zal  
geraken.

Uit het genoemde blijkt, dat de crisis in Indië  
met name de scholen, die van de zending uitgaan,  
heeft getroffen. Van de hospitalen spreekt het  
zendingsrapport niet, omdat van alle kerken te-  
zamen geen hospitaaldienst verricht wordt, maar  
alleen schooldienst. Zouden we willen weten, hoe  
de crisis op den medischen dienst inwerkt, dan  
kunnen wij alleen terecht bij de verslagen der  
zendende kerken. Misschien geeft hoofdstuk zes  
uit het zendingsrapport eenig licht over deze zaak,  
want daarin lezen wij, dat de synode van 1930 had  
toegestaan, dat Middelburg voor haar medischen  
dienst zou gesteund worden met een subsidie uit  
de generale kas van hoogstens f6000 per jaar, en  
wel zoolang de kerk van Middelburg geen gouver-